Intarziákba oltott élet

A Dorozsmai főutcán a többiek sorában, szerényen húzódik meg a kis családi ház. Külsőre épp olyan, mint a legtöbb falusi otthon. Bent a szobák, a veranda azonban valóságos műterem. Érdekes vonalvezetésű, tarka, sokféle fajta fából faragott apró intarziákból, végtelen türelemmel és rajongó szeretettel összeállított képek. Itt - van több változatban is a híres dorozsmai szélmalom. Intarziák őrzik a hajdani dorozsmai kubikosok ágrólszakadt életét. Vágtató lovasa byroni hangulatot kelt. Bájt, a női test szépségét árasztja a karikával tornászó lány.

— Ezek az én szórakozásaim — mondja Kormos Ferenc. Ezután még egy remekbeszabott asztalkát is megmutat. A 70 centiméter átmérőjű asztalfedőt több mint 900 színes intarzia díszíti, oly módon, hogy a körbe futó intarzia sorok mind nagyobbak az előttük álló szabálytalan, ugyancsak körbefutó kockáknál. Még a legélesebb szemnek is egy óriás csigabiga vonalait idézik, pedig ez optikai csalódás.

●

Nézegetem az érdekes, tán évekig építgetett darabkákat, a képeket, a bútorokat. Kormos Ferenc munkásságában különösen érdekes módon ötvöződik az iparművészet a képzőművészettel. S milyen kár, hogy erre a ritka tehetségű 52 éves asztalosmesterre, mindeddig, úgyszólván nem figyelt fel senki. Magam is tapasztalhattam, hogy a fafaragásból, az intarziákból úgyszólván semmi haszna. Maga sincs tulajdonképpen tisztában munkája igazi értékével. Egyébként reggeltől estig, mint a helyi földművesszövetkezet alkalmazottja, ajtókat, ablakokat, vásott irodabútorokat javít. A

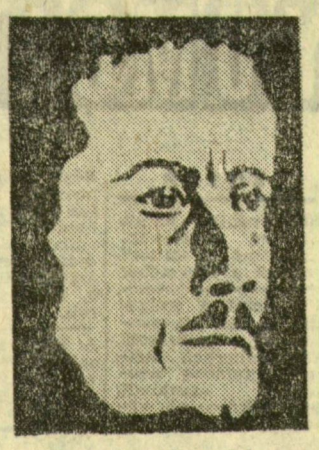

A mester önarcképe

művészkedés életének csak amolyan ráadása. Szépmívű munkái azonban kézen-közön a távoli Amerikába, Ausztriába és a Német Szövetségi Köztársaságba is eljutottak már. Érdeklődöm tervei felől. Tucatnyi fába készülő különféle rajzot terít elém. S amire évek óta a legtöbbet gondol: Lenin. Lenin alakját sok művész formálta már ércbe, kőbe, olajba, grafikába, viszont intarziákból talán még senki sem rakta össze. S ő most erre készül. S méghozzá teljes életnagyságban akarja ábrázolni Lenin alakját. Félprofilban, tengerparton áll...

Igen, Leninre gondol — pedig nem kommunista, sohasem hívták a pártba, mégis megihlette Lenin géniusza. Ő olyannak akarja ábrázolni, amilyennek ő látja Lenint, a sok százmillió gondolkodó munkás közül.

Panaszkodik, hogy az életnagyságú Lenin-intarziával egyelőre komoly technikai problémái vannak. A talán több ezret is kitevő intarziadarabkákat préselni kellene, s ilyen nagyméretű prés Szegeden sehol sincs, csak a lemezgyárban. S azt kérdezi, vajon megengedik-e a lemezgyár vezetői, hogy egy rövidke időre lefoglaljon egy gépet?

●

Csak később említette, hogy fiatal éveiben a háború előtt feltűnő sikert ért el vitorlázó-repülőgép építésében is. 1941-ben például saját építésű vitorlázójával 85 percig tartózkodott 500 méter magasság felett a levegőben. S ez abban az időben nemzetközi mértékkel is szép teljesítmény volt. Ezt a szenvedélyét azonban kettétörte a háború. Kormos Ferencnek másik szenvedélye — amit most is űz még — a tűzoltás technikájának fejlesztése. Főhadnagyi rangban 9 év óta a dorozsmai tűzoltótestület parancsnoka, összesen pedig 21 esztendeje áll már az önkéntes tűzoltók soraiban. Parancsnoksága alatt a dorozsmai tűzoltók országos versenyen kétszer nyertek bajnokságot. A legutóbbi járási tűzoltóversenyen is játszi könnyedséggel szerezték meg az első helyet a dorozsmaiak. S mindezeket csak sok kíváncsi kérdésre, tartós faggatás után mondta el. Született alaptermészete a szerénység. Így ismerik őt a falubeliek is. Egy jóbarátja mesélte róla: Ha nem volna néha már a kínosságig szerény, országosan elismert rangú népművész, iparművész lehetne. Ő azonban örökké csendes, s ha úgy adódik, egy nap húsz órán át is szó nélkül „bicskázza" a fát, rajzol. Néha már azt is mondják róla, ez a baja.

Csepi József

Ma érkezik Szegedre a Hazánk tengerjáró

Lapunk június 3-i számában hírül adtuk, hogy tengerjáró hajók érkeznek Szegedre. László Kornéltól, a szegedi hajóállomás főnökétől kapott tájékoztatás szerint az 1300 tonnás Hazánk tengerjáró elsőként ma, vasárnap a déli órákban köt ki Szegeden, a Szabadság és a Béke II. úszóház között. A közúti híd alatt úgy jut át a tengerjáró, hogy önmagát megtölti vízzel, s így a kívánt mélységig „süllyed".

Szegeden dohányt raknak partra, amit a 10-es AKÖV teherkocsijai visznek tovább. A rakodást hétfőn kezdik meg.

Rendelkezés az egyetemi felvételi vizsgákról

Megjelent a művelődésügyi miniszter utasítása az egyetemi és főiskolai felvételi vizsgák lebonyolításáról. Eszerint a vizsgák a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán június 10-én, az esti és levelező tagozaton július 1-én kezdődnek. Az utasítás kimondja, hogy egyes esti és levelező tagozatra átmenetileg csak bizonyos munkaterületen dolgozók vehetők fel.

A felsőoktatási intézmény kizárólag felügyeleti hatóságának engedélyével fogadhatja el a nappali tagozatra annak jelentkezését, aki valamely más felsőoktatási intézményben már diplomát, illetve oklevelet szerzett.

A KISZ építőtáborban levő fiatalokat akkor hívják be felvételire, amikor az nem ütközik a táborozás időpontjával.

A felvételi vizsga szóbeli és írásbeli, illetve gyakorlati részből áll. Általános elv, hogy a felvételezőktől a gimnáziumban oktatott tananyagnál többet nem követelhetnek meg.

A felvételi bizottságok a pályázókat írásban értesítik a vizsga eredményéről. Az elutasított pályázókat tájékoztatják a felvételi vizsgán elért pontszámról, a részosztályzatokról, valamint a döntés okáról és a fellebbezési lehetőségekről is. (MTI)

GYORSPOSTA ● GYORSPOSTA GYORSPOSTA ● GYORSPOSTA

A csomagolt húsról és „kisérőjéről"

Misius Istvánné, a Szegedi Nívó Ktsz dolgozója levelében arról ír, hogy a háziasszonyok örülnek az előre csomagolt húsoknak és szívesen vásárolják. Kifogás viszont, hogy a hús mellé „kísérőként" burgonyát is adnak, amit a szemétbe kell dobni, mert nem használható. Kéri, hogy az előre csomagolt húsokhoz ne adjanak veszendőbe menő burgonyát.

*

A panasszal felkerestük *Farsang* Lászlónét, a szegedi városi tanács kereskedelmi osztályának vezetőjét. Közölte: a Belkereskedelmi Minisztérium *utasítása*, hogy az előre csomagolt húsokhoz köretet is kell adni. Ennek célja, hogy így is megkönnyítsék a háziaszonyok munkáját. Ha viszont a hús mellett a burgonya megfeketedett, akkor a vásárlók ezzel a minőségi hibával nem kötelesek átvenni.

Bagán András, az Alföldi Üzemélelmezési Vállalat 6-os számú üzemének vezetője a csomagolt húsról és „kísérőjéről" a következőket mondotta:

— A mi üzemünk készíti az előrecsomagolt húsokat és mellé a burgonyát, megfelelő eljárással. A burgonya *akkor* feketedik meg, ha az üzletekben nem megfelelően tárolják, vagy vásárlás után jó ideig nem használják fel a háziasszonyok.

A szerkesztőség megjegyzése. Helyes lenne, ha a Belkereskedelmi Minisztérium *felülvizsgálná* azt a rendelkezését, amely előírja, hogy a hús mellé burgonyát is kell csomagolni. Ezt a burgonyát ugyanis különösen tavasszal, nyáron kevés háziasszony használja, és így kárba vész. A hús mellé ilyenkor szívesebben is készítenek újburgonyát. S különben a húshoz mellékelt burgonya használhatóság esetén sem elegendő, mert négyszemélyes húsadaghoz például alig 40 dekányi.

Az úszóházak és a telefon

A Szegedi Fürdők és Hőforrás Vállalattól M. Gy., Pusztaszeri utca 17. szám alatti lakos azt kéri, hogy a Béke II. úszóházra biztosítson telefont. Ez fontos lenne azért, hogy ha esetleg a nyáron valaki rosszul lesz, a telefon útján kérhetnék a sürgős orvosi segítséget. A munka utáni, hét végi pihenők alkalmával — mint írja M. Gy. — gyakori, hogy valakinek közben telefonálnia kell. Ez is indokolná a telefont az úszóházra.

*

A kérésre *Bárdos* Miklós, a Szegedi Fürdők- és Hőforrás Vállalat igazgatója a következőket válaszolta: *A Béke I., a Szabadság úszóházakon és a Szőke Tiszán van telefon*, s azt mindenki igénybe veheti térítés ellenében. A Béke II. úszóházra már régen kértünk telefont, a posta azonban a mostani körülmények között ezt *nem tudja biztosítani.*

Visszaváltják a szódásüvegeket

Kovács Lajos, Alsó Tiszapart 10. szám alatt lakó rokkant ember levelében arról panaszkodott, hogy a Széchenyi téri 8-as számú boltban a kiszolgáló nem váltotta vissza a szódásüvegeket. Elutasították, mert nem tudott papírt felmutatni arról, hogy az üzletből vitte a szódát.

*

Józsa János, a Széchenyi téri 8-as önkiszolgáló bolt vezetője közölte, a kiszolgálóknak *kötelességük visszaváltani* a szódásüvegeket papír nélkül is. A kiszolgáló hibát követett el. Az üzlet vezetője kéri Kovács Lajost, hogy keresse fel az üzletet, a szódásüvegeket haladéktalanul beváltják. Egyben *elnézést is kér* Kovács Lajostól.

Komáromnál tetőzött a Duna

A Duna hatodik árhullláma szombaton 625 centiméteres vízszinttel Komáromnál tetőzött. Budapestnél péntek reggeltől szombat délig 26 centiméter áradással 683 centiméterre emelkedett a víz. A tetőzés kicsit késik, vasárnap helyett hétfőre várják 700—710 centiméter körüli vízállással.

A fővárosi árvízvédelmi szervezet Buda déli partszakaszain elrendelte a harmadfokú készültséget.

Az ausztriai és a felső magyar szakaszon Dunaremetéig már apad a Duna, s szombat délután az áradás eleje elérte a magyar—jugoszláv határ térségét. Bajánál egyelőre két centiméterrel emelkedett a víz, de a jövő hét közepére az előző nagy árhullám legmagasabb szintje körüli vízállással tetőzik a folyó.

Nyugat-Dunántúlon szombaton a Rába árhulláma már Árpás környékén tetőzött. A vízügyi igazgatóságok a Rábán, a Lajtán, a Rábcán és a Répce—Árapasztó csatorna mentén továbbra is harmadfokú készültségben védik a gátakat.

Szombat reggelre virradóan az országban sok helyen hullott jelentős csapadék, különösen a Mátra és a Bükk térségében. Ennek következtében a Zagyva, a Tarna és mellékvízfolyásaik áradnak. A Zagyva Nagybátony és Mátraverebély között, a Tarna Pétervásárnál kilépett a medréből, a Kovács patak Tar községben, a Kövicses patak Pásztón okozott elöntést. A felsorolt helyeken néhány kilakoltatásra is sor került.

Kisdiákok nagy ünnepe

KÖZEL EZERÖTSZÁZ TANULÓ VÉGZETT AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁKBAN

Reggel a piacon sorba kellett állni a virágárusoknál. Kék nyakkendős kisdobosok, piros nyakkendős úttörők voltak a kundcsaftok: kettős ünnepre vették a csokrétákat. Tanáraiknak, tanítóiknak a pedagógusnapra, s az általános iskolából „kiöregedett" diáktársaiknak a ballagásra. Legalább tízezer bokréta, piros, fehér, sárga rózsák, szegfűk özöne, mezei virágok... Hiszen Szeged huszonnégy nagy általános iskolájában az első óra a tanárok köszöntésére kellett, az utolsó meg a nagydiákok búcsúztatására. 1444-en búcsúztak az iskolától énekelve, felnőttesen körülballagva az Alma Materben. A tarisznyákban — akárcsak a maturanduszoknak — pogácsa, aprópénz, apró emléktárgyak. S az ünnepi szónokok diákosan szavalva elmondták a köszönetet a nyolcévi fáradozásért a nevelőknek — ők meg újabb biztatással engedték el tanítványaikat...

Hová? Hová ballagott a majd másfél ezer új sorsba cseperedett gyerek? Nyolcszázegyen éppen csak táskát meg felszerelést cserélnek — gimnáziumba (475), technikumba (154), szakközépiskolába (172) vették fel őket. Több mint százan — lányok — gép- és gyorsíró iskolában tanulnak szeptembertől. De a szakmák is jól járnak az idei végzősökkel. Közel ötszáz fiú és lány akar mindjárt az általános iskola után szakmát tanulni. Legnépszerűbb most a szerelés (autó, rádió és televízió, elektromosság), így a helyeket a jelentkezők mind betöltötték. Műszerésznek vagy lakatosnak sem kellett senkit biztatni. A vasipar egyes ágaiba viszont nemigen törekedtek a végzősök — így például a vasöntöde szakmunkás-utánpótlása egyelőre nem biztató. Van még hely az építőiparban, s a textilipar is keres még szövő- meg fonótanulókat.

(Somogyi Károlyné felv.)

Pillanatkép a Mérey utcai Zrínyi Ilona iskola végzős diákjainak ballagásáról

Az ünnepélyes, ballagó sorokban viszont minden ötvenedik-századik gyerek kicsit tétován lépegetett, kicsit bátortalanul énekelt. Ők — 1—2 százalékot tesznek ki — még nem tudják, merre visz az útjuk az öreg iskolából. Nem mintha nem lenne módjuk, nem hívnák őket akár az említett szakmákba is, csak még nem döntöttek, még nem találták meg a helyüket.

„Ballag már a vén diák..." — ezt is énekelték az általános iskolák „veteránjai", akik nem érkeztek ugyan olyan nagy életállomáshoz, mint a maturanduszok, vagy az államvizsgára készülő egyetemisták —, de a módját ugyanúgy, olyan felnőttes komolysággal megadták az ünnepnek. Hiszen ha nem is vén diákok — az iskola enyhelyéből egy nagyobb próba elé ballagtak...

Ünnepi ülés az orvostudományi egyetemen

Tegnap, szombaton a Szegedi Orvostudományi Egyetemen bensőséges ünnepségeken köszöntötték *dr. Miskolczy* Dezső akadémikust, a szegedi orvosegyetem egykori tanárát, aki 25 éves távollét után először látogatott vissza Szegedre.

Miskolczy Dezső professzor 1930-tól 1940-ig a szegedi Ideg- Elmekórtani Klinika és Agykutató Intézet igazgatója volt. 1945-től 1964 őszéig a marosvásárhelyi orvosegyetem rektoraként működött és a Magyar Tudományos Akadémia tagsága mellett elnyerte a Román Népköztársaság Akadémiájának tiszteletbeli tagságát is. 1964-ben visszatért Magyarországra, s a budapesti Orvostovábbképző Intézet Ideg- és Elme Tanszékének vezető tanára lett.

Délelőtt *dr. Tóth* Károly rektor és az Egyetemi Tanács fogadta Miskolczy Dezső akadémikust. Az ünnepségen részt vett *dr. Csögör* Lajos, a marosvásárhelyi orvosegyetem rektora, valamint az ország minden részéről összesereglett hajdani Miskolczy-tanítványok csoportja is.

Miskolczy Dezső professzor tanári működésének 35. évfordulója tiszteletére a Szegedi Orvostudományi Egyetem tudományos szakcsoportja és a Dél-magyarországi Ideg- Elme Szakcsoport a fogadás után a Bőrklinika előadótermében ünnepi tudományos ülést rendezett. Az ünnepséget *dr. Husźák* István, a szegedi Ideg- és Elmegyógyászati Klinika vezetője nyitotta meg, majd *dr. Környey* István, az agy- és idegkutatás világhírű professzora, a Pécsi Orvostudományi Egyetem tanára tartott előadást *A neoropatológia helyzete és feladatai* címmel.